

Vrije Universiteit Brussel
Master of Gerontological Sciences
(master na master)

25 mei 2010

Inhoud

1	Samenvattende conclusie	3
2	Besluit	4
3	Werkwijze en verantwoording	5
	3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie	5
	3.2 Werkwijze	5
	3.3 Domeinspecifiek referentiekader	6
	3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie	6
4	Opleiding	8
5	Beoordeling	9
	5.1 Doelstellingen opleiding	9
	5.2 Programma	10
	5.3 Voorzieningen	14
	5.4 Interne kwaliteitszorg	15
	5.5 Resultaten	16
6	Oordelen visitatiecommissie	18
7	Oordelen NVAO	19
8	Opmerkingen en bezwaren van instelling	20
	Bijlage 1	22
	Bijlage 2	24

1 Samenvattende conclusie

Bij brief van 24 augustus 2009 heeft de Vrije Universiteit Brussel (VUB) bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO) een aanvraag tot accreditatie ingediend voor de opleiding Master na master in Gerontological Sciences, steunend op een visitatierapport uitgevoerd door de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR). De aanvraag is ontvangen op 27 augustus 2009.

Procedurele eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- De visitatiecommissie heeft het visitatieprotocol gevolgd zoals vastgesteld door het evaluatieorgaan;
- Het referentiekader gehanteerd door de visitatiecommissie bevat alle onderwerpen en facetten van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen van de NVAO (accreditatiekader) inclusief een domeinspecifieke vertaling. De facetten worden wel in een afwijkende volgorde behandeld;
- De visitatiecommissie heeft de beslisregels beschreven in het accreditatiekader adequaat toegepast;
- De gevolgde procedure is in overeenstemming met het toetsingskader voor de werkwijze van de VLIR en VLHORA als evaluatieorgaan of de erkenningsregeling van andere evaluatieorganen.

De NVAO heeft de VUB op 10 december 2009 aanvullende vragen gesteld (bijlage 1) over een aantal punten waarop het rapport niet volledig was. De VUB heeft de NVAO op 19 januari 2010 een nota (bijlage 2) bezorgd waarin deze vragen worden beantwoord. De NVAO heeft op basis van de beantwoording door de VUB besloten tot het vervolgen van de accreditatieprocedure, zonder bijkomende visitatiehandelingen, maar wél met inachtneming van de door de VUB gegeven toelichting.

Inhoudelijke eisen

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het oordeel van de visitatiecommissie over de kwaliteit van de opleiding is mede gebaseerd op een vergelijking met verwante opleidingen en zo mogelijk internationaal gehanteerde normen voor opleidingen in het relevante domein;
- In het visitatierapport vastgesteld door de visitatiecommissie, aangevuld met de door de VUB beantwoorde vragen, is voldoende gemotiveerd waarom de opleiding al dan niet aan de criteria van het beoordelingskader (hoofdstuk 2) voldoet zodat voldoende generieke kwaliteitswaarborgen voorhanden zijn. Het visitatierapport behandelt minimaal de zes in het accreditatiekader genoemde onderwerpen, waarbij per onderwerp aan alle facetten aandacht wordt besteed. Voor ieder facet is een oordeel gegeven op de vierpuntsschaal op basis waarvan per onderwerp een oordeel volgt. De oordelen zijn onderbouwd met feiten en analyses. Het visitatierapport wordt afgesloten met een samenvattend oordeel over de opleiding;
- Het visitatierapport geeft inzicht in de kwaliteit van de visitatiecommissie. Het visitatierapport bevat informatie over de omvang en de samenstelling van de visitatiecommissie, en over haar onafhankelijkheid, deskundigheid en gezaghebbendheid.

2 Besluit

betreffende de accreditatie van de Master na master in Gerontological Sciences van de Vrije Universiteit Brussel.

De NVAO,
Na beraadslaging,
Besluit :

Met toepassing van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, wordt het accreditatierapport en –besluit met positief eindoordeel voor de opleiding Master na master in Gerontological Sciences van de Vrije Universiteit Brussel goedgekeurd en wordt de opleiding geaccrediteerd. Het betreft een opleiding zonder afstudeerrichtingen, die te Brussel wordt georganiseerd.

De in het eerste lid bedoelde accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot en met het einde van het academiejaar 2017-2018.

Den Haag, 25 mei 2010

Voor de NVAO

Leendert J. Klaassen
Bestuurder NVAO

3 Werkwijze en verantwoording

Bij brief van 24 augustus 2009 heeft de Vrije Universiteit Brussel bij de NVAO een accreditatieaanvraag ingediend voor de opleiding Master na master in Gerontological Sciences. De aanvraag is ontvangen op 27 augustus 2009.

Ter ondersteuning van deze aanvraag heeft de Vrije Universiteit Brussel een rapport bijgevoegd vanwege een evaluatieorgaan: VLIR.

De NVAO heeft deze aanvraag beoordeeld aan de hand van het Accreditatiekader bestaande opleidingen hoger onderwijs Vlaanderen (14 februari 2005), conform de Handleiding accreditatie Vlaamse Gemeenschap (8 mei 2007) en het Reglement tot bepaling van bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en Toets Nieuwe Opleiding ten aanzien van hogeronderwijsopleidingen in de Vlaamse Gemeenschap (14 februari 2005).

3.1 Evaluatieorgaan en visitatiecommissie

Evaluatieorgaan: VLIR

Visitatiecommissie

Voorzitter:

- Prof. dr. Herman Meulemans, hoogleraar Sociologie aan de Universiteit Antwerpen

Vakdeskundige leden:

- Prof. dr. Anton F. Casparie, emeritus hoogleraar Beleid en Management Gezondheidszorg aan de Erasmus Universiteit Rotterdam;
- Prof. dr. ir. Arie Hasman, hoogleraar Medische Informatiekunde aan de Universiteit van Amsterdam; deeltijds hoogleraar aan de Technische Universiteit Eindhoven;
- Prof. dr. Kees Knipscheer, emeritus hoogleraar Sociale Gerontologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Onderwijskundig lid:

- Dr. Kim Waeytens, coördinator kwaliteitszorg aan de Katholieke Hogeschool Leuven

Secretarissen:

- Dhr. Patrick Van den Bosch, mevr. Jo Breda en dhr. Peter Daerden, stafmedewerkers van de Cel Kwaliteitszorg van de Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR).

De Erkenningscommissie heeft bij besluit van 4 juli 2008 bevestigd dat de samenstelling van deze visitatiecommissie voldoet aan de criteria van onafhankelijkheid die gelden voor de opleidingen van ambtshalve geregistreerde instellingen.

3.2 Werkwijze

De beoordeling van de onderwerpen is, conform de vereisten, gebeurd aan de hand van de facetten en bijbehorende beoordelingscriteria uit het VLIR/VLHORA beoordelingskader dat is afgestemd op de accreditatievereisten. De commissie heeft zich bij haar oordelen gebaseerd op de in het zelfevaluatie rapport ter beschikking gestelde informatie. Deze

informatie werd tijdens het bezoek aan de opleiding aangevuld met gesprekken met het faculteitsbestuur, de opleidingsverantwoordelijken, lesgevers, ondersteunend personeel, studenten, alumni en het werkveld, met het bestuderen van facultaire en opleidingsdocumentatie, een bezoek aan de faciliteiten zoals de klaslokalen, de computer infrastructuur en de bibliotheek en met studiemateriaal, examenvragen en masterproeven. Per facet geeft de commissie aan of de opleiding hierop onvoldoende, voldoende, goed of excellent scoort. Op basis van de beoordelingen per facet geeft de commissie vervolgens een samenvattend oordeel op het niveau van de onderwerpen. Een positieve (+) onderwerpscore houdt in dat voldaan is aan de minimumeisen voor basiskwaliteit. Een negatieve (-) onderwerpscore houdt in dat niet aan de minimumeisen voor basiskwaliteit voldaan is. Ten slotte geeft de visitatiecommissie aan het eind van het rapport een eindoordeel over de basiskwaliteit van de opleiding.

3.3 Domeinspecifiek referentiekader

Voorafgaand aan de visitatiebezoeken heeft de visitatiecommissie de criteria vastgelegd waaraan naar haar oordeel academische masteropleidingen in het domein van de medisch-sociale wetenschappen en gerontologie moeten voldoen.

Het referentiekader omschrijft:

- de domeinspecifieke minimumeisen waaraan de opleidingen moeten voldoen, de minimumeisen die aan een afgestudeerde in het vakgebied mogen worden gesteld en de eisen die gesteld mogen worden met betrekking tot de aansluiting op de arbeidsmarkt;
- algemeen onderwijskundige uitgangspunten waaraan een academische opleiding moet voldoen, alsmede eisen met betrekking tot de onderwijsorganisatie, het personeelsbeleid en het onderwijzend personeel, en de interne kwaliteitszorg.

3.4 Overwegingen NVAO betreffende werkwijze evaluatieorgaan en visitatiecommissie

De NVAO komt tot de volgende vaststellingen:

- Het evaluatieorgaan heeft overtuigend aangetoond dat het oordeel in onafhankelijkheid tot stand is gekomen. Uit het onafhankelijkheidsbesluit van de Erkenningscommissie en de onafhankelijkheidsverklaringen van de commissieleden blijkt tevens dat de commissieleden in onafhankelijkheid tot hun oordeel zijn gekomen. De NVAO concludeert dat de visitatie en het beoordelingsproces in volstrekte onafhankelijkheid hebben plaatsgevonden;
- De commissie bestond uit 5 leden. Op basis van de in het rapport beschreven informatie, waar onder cv's, heeft de NVAO vastgesteld dat onderwijsdeskundigheid en deskundigheid in de didactiek, de vakdeskundigheid binnen de discipline en het afnemend veld en relevante deskundigheid op het gebied van internationale ontwikkelingen van de discipline aanwezig waren. De deskundigheid binnen de commissie omvatte voldoende de gehele breedte van de opleiding;
- De commissie kende geen student-lid. Tijdens elk bezoek heeft de commissie er echter over gewaakt dat het studentenperspectief voldoende gewaarborgd werd.

De visitatiecommissie was bijgevolg voldoende deskundig en gezaghebbend om de beoordeling uit te voeren.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met het visitatieprotocol, zoals voorgelegd bij erkenning of toetsing:

- Het rapport geeft voldoende aan dat het visitatieprotocol effectief werd gevolgd;
- In het rapport verklaart de commissie dat de zelfevaluatie voldoende basis bood en dus voldoende zelfkritisch was;
- Het evaluatieorgaan heeft naar het oordeel van de NVAO overtuigend gegarandeerd dat de commissie adequaat heeft gewerkt;
- De commissie heeft de beschikking gekregen over eerdere visitatierapporten en heeft getoetst of de wijze waarop opleidingen met eerdere aanbevelingen en adviezen zijn omgegaan voldoende is.

De visitatie heeft plaatsgevonden op basis van en in overeenstemming met een domeinspecifiek referentiekader dat voldoet aan de eisen gesteld in de erkenningsregeling/toetsingsregeling en het NVAO kader. Bij het opstellen van dit referentiekader heeft de commissie zich gebaseerd op:

- het toetsingskader van de NVAO waarin een aantal minimeisen worden gesteld die zijn gebaseerd op de internationaal aanvaarde Dublin descriptoren;
- internationale eisen die worden gesteld aan academische opleidingen in het domein van medisch-sociale wetenschappen en gerontologie;
- het Vlaamse structuurdecreet (2003);
- de doelstellingen en eindtermen die de opleidingen voor het eigen onderwijs hebben geformuleerd;
- de referentiekaders die werden gehanteerd bij de vorige visitatie van de opleidingen in het domein van de medisch-sociale wetenschappen en gerontologie in 2001, bij de visitatie Verpleeg- en vroedkunde die ook in de herfst 2008 liep, en bij de visitatie van de opleidingen Gezondheidswetenschappen in Nederland in 2007.

Voorts komt de NVAO tot de volgende vaststellingen:

- De werkwijze van de commissie bij de beoordeling van de opleiding Master na master in Gerontological Sciences van de VUB is zorgvuldig en gedegen geweest. De gevolgde werkwijze en procedure, en de geraadpleegde informatiebronnen zijn helder en nauwkeurig geformuleerd en vermeld;
- De commissie heeft haar oordeel opgesteld en onderbouwd in overeenstemming met het visitatieprotocol en heeft de daarbij behorende beslisregels gevolgd. Voor de facetten geldt dat de analyses van de commissie duidelijk en consistent zijn, en ze leiden tot heldere conclusies. Op onderwerpniveau zijn de oordelen over de facetten op een juiste en zorgvuldige wijze afgewogen en neergelegd in heldere conclusies;
- De commissie heeft op een zorgvuldige wijze een domeinspecifiek referentiekader vastgesteld;
- Het kwaliteitsoordeel is - voor zover relevant - mede gebaseerd op een vergelijking met verwante andere opleidingen en internationaal geaccepteerde criteria voor opleidingen in het desbetreffende domein;
- De visitatiecommissie heeft in het kader van het verbeterperspectief aanbevelingen in het visitatierapport geformuleerd.

De NVAO is in het licht van het vorenstaande tot de slotsom gekomen dat de beoordeling van de voorliggende opleiding zorgvuldig en gedegen tot stand is gekomen, en dat het eindoordeel van de commissie deugdelijk is gemotiveerd.

4 Opleiding

Beschrijving van de opleiding

- instelling: Vrije Universiteit Brussel
- aard instelling: ambtshalve geregistreerd
- vestiging: Brussel
- graad en kwalificatie: Master na master in Gerontological Sciences
- niveau en oriëntatie: master na master
- studieomvang: 60 studiepunten
- afstudeerrichtingen: geen
- onderwijstaal: Engels
- studiegebied: Sociale gezondheidswetenschappen
- aard van de aanvraag: accreditatie

5 Beoordeling

De NVAO steunt haar besluitvorming op volgende elementen:

- Het accreditatierapport bevat een beoordeling per onderwerp en per facet¹;
- De NVAO hanteert bij de beoordeling van de onderwerpen de scores 'voldoende' en 'onvoldoende'²;
- Een accreditatiebesluit is positief indien alle samenvattende oordelen over de onderwerpen voldoende zijn. Het eindoordeel spreekt zich niet uit over gradaties in kwaliteit. Dit gebeurt door de visitatiecommissie die in haar rapport een score geeft per facet;
- De NVAO kan per facet volstaan met een verwijzing naar de bevindingen en de overwegingen van het bijhorende visitatierapport, m.a.w. ze kunnen door de NVAO worden overgenomen. Per facet wordt aangegeven of de NVAO de bevindingen en overwegingen van de visitatiecommissie bijtreedt. Indien dat niet het geval is draagt de NVAO een eigenstandige motivering aan³.

5.1 Doelstellingen opleiding

Facet 1.1. Niveau en oriëntatie opleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 1.2. Domeinspecifieke eisen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 1.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 1: doelstellingen opleidingen:

De commissie heeft de doelstellingen en eindtermen van de master na master in Gerontological Sciences vergeleken met die master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie. De internationale dimensie zou naar het oordeel van de commissie veel meer aan bod moeten komen in de master na master in Gerontological Sciences. Het gaat hier uitdrukkelijk niet om een voortgezette opleiding in de gerontologie. Een zekere aanvankelijke scepsis bij de commissie (die de doelstellingen nogal laag en bescheiden achtte voor een master na master) werd hiermee voor een deel weggenomen. De commissie meent ook dat de gerichtheid van de opleiding op de beheersing van algemene wetenschappelijke competenties strookt met de richtlijnen geformuleerd in art. 58 van het Structuurdecreet. Ze blijft het echter aangewezen vinden het gespecialiseerde niveau van de master na master opleiding verder te expliciteren in de opleidingsdoelstellingen. Die

¹ Art.7 en 8 van het reglement ' tot bepaling van de bestuursbeginselen die van toepassing zijn bij de besluitvorming inzake accreditatie en toets nieuwe opleiding ten aanzien van opleidingen in de Vlaamse gemeenschap', hierna 'reglement Bestuursbeginselen'

² Accreditatiekader en art. 58&1, eerste lid van het decreet van 4 april 2003 betreffende de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen.

³ Art.12 van het reglement Bestuursbeginselen

laatste vindt ze, evenals bij de masteropleiding, veeleer vaag geformuleerd. De beoogde internationale dimensie van de opleiding komt nauwelijks ter sprake in de eindtermen. De opleiding beoogt nadruk op de wetenschappelijke pijler van de gerontologie te leggen. De commissie meent dat de doelstellingen van de master na master voldoende overeenstemmen met deze uit haar eigen referentiekader. De opleiding zou zich evenwel meer vragen moeten stellen bij haar differentiëring ten opzichte van de master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie. De commissie is van oordeel dat de profilering van de opleiding niet scherp genoeg afsteekt tegen de Nederlandstalige master. De parallel is dermate groot dat de commissie sterk aanraadt meer te differentiëren. Gezien de internationale dimensie moet vooral het comparatieve element – een vergelijkende studie van de ouderenzorg – sterker aangezet worden. Gezien een context van toenemende vergrijzing in de maatschappij (ook internationaal), kan de opleiding goed aansluiting vinden bij de wensen en behoeften van het beroepenveld. Voorwaarde is dan wel dat zij zich kenbaarder maakt bij potentiële werkgevers. De uniciteit van de opleiding in België maakt profilering ten opzichte van andere opleidingen binnen de nationale grenzen niet mogelijk. De opleiding zou zich daarom meer internationaal moeten profileren.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich – mede na kennisname van het toelichtend schrijven van de VUB d.d. 19 januari 2010 - aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Doelstellingen opleiding.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Doelstellingen opleiding als **voldoende**.

5.2 Programma

Facet 2.1. Eisen professionele / academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.2. Relatie tussen doelstelling en programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.3. Samenhang programma

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.4. Studielast

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.5 *Studietijd* in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.5. Toelatingsvoorwaarden

De NVAO maakt uit het toelichtend schrijven van de VUB van 19 januari 2010 op dat de aanmeldingsprocedure en te hanteren selectiecriteria voor kandidaatstudenten voldoende zijn uitgewerkt

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.9 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.6. Studieomvang

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.4 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.7 Afstemming tussen vormgeving en inhoud

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.6 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.8 Beoordeling en toetsing

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.7 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 2.9. Masterproef

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 2.8 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 2: programma:

De commissie heeft veel waardering voor het initiatief om een Engelstalige en internationaal georiënteerde opleiding op te richten. Het valt haar evenwel op dat de inhoudelijke invulling hiervan nog achterblijft. In het zelfevaluatie-rapport, zo ervaart de commissie, heeft de opleiding zich nog geen volwaardig eigen profiel kunnen toedichten. De commissie oordeelt, zeer uitdrukkelijk, dat de master na master zich programmatisch veel scherper moet profileren. Gezien de internationale rekrutering van studenten beschouwt de commissie het opnemen van een comparatief opleidingsonderdeel als een conditio sine qua non. Het volstaat geenszins dit aspect enkel doorheen de colleges aan bod te laten komen. Gegeven de karakteristieken van de studentenpopulatie wordt in de opleiding master na master in Gerontological Sciences de mogelijkheid geboden zeer diverse nationale situaties aan bod te laten komen. De gevarieerde internationale instroom zal een uitgesproken praktische dimensie (lokale inkleuring) aan de verschillende opleidingsonderdelen geven. De commissie beschouwt dit als een belangrijke troef van de opleiding, al vindt zij dat nog niet alle opportuniteiten op dit vlak benut zijn. Concreet mist zij de aanwezigheid van dit comparatieve aspect in een apart opleidingsonderdeel.

De master na master in Gerontological Sciences bestaat uit één jaar met een verplicht programma. Naar aanleiding van de BaMa-omvorming en de condensatie van het programma werd er voor gekozen geen keuze-opleidingsonderdelen te behouden. De

commissie stelt vast dat het programma van de master na master een logische opbouw toont en een goede inhoudelijke samenhang.

De master na master in Gerontological Sciences was ten tijde van de visitatie effectief nog niet ingericht. Er zijn dus nog geen concrete gegevens beschikbaar over de overeenstemming tussen de begrote en de reële studietijd van het programma en de afzonderlijke opleidingsonderdelen.

Door het specifieke profiel van het studentenpubliek – buitenlandse studenten – vallen echter praktische euvels te voorzien. Zo staat de beperkte duur van verblijfsvergunningen niet toe langer dan één jaar over het programma te doen. De opleiding wil wel de mogelijkheid laten om de thesis (deels) in het land van herkomst te schrijven. De commissie vindt dit aanbevelenswaardig, te meer daar de masterproeven in de praktijk meestal ook betrekking zullen hebben op de landen van herkomst.

In haar zelfevaluatie rapport geeft de opleiding aan grotendeels dezelfde leervormen te hanteren als bij de master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie. Wel signaleren de opleidingsverantwoordelijken dat er geen formele stage opgenomen is, maar gekozen wordt voor werkbezoeken aan relevante 'settings' waar de taalbarrière minder speelt. Gezien de aansluiting van de onderwijsvormen bij de Nederlandstalige master, kent de commissie op dit facet een gelijkwaardige positieve score toe.

De Nederlandstalige master hanteert diverse evaluatievormen hanteert. Op het einde van elk semester worden examens georganiseerd. Deze examinering gebeurt meestal mondeling. De opleidingsverantwoordelijken leggen daarnaast veel nadruk op intermediaire toetsing met bijhorende feedback. Studenten moeten ook regelmatig papers schrijven en deze mondeling presenteren. De commissie waardeert deze diversificatie in evaluatievormen. Gezien haar positieve oordeel bij de master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie, kent de commissie de manna opleiding een gelijkwaardige (positieve) score toe.

In de master na master in Gerontological Sciences zijn geen masterproeven om in te zien. De opleiding geeft aan qua omvang, keuze van onderwerp, begeleiding en beoordeling zo dicht mogelijk bij de master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie te willen aansluiten. Op basis van deze aansluiting, en gezien haar beoordeling van de Nederlandstalige opleiding, besluit de commissie op dit punt haar vertrouwen in de master na master te stellen. Niettemin vraagt ze zich af of de opvolging wel even strak als in de masteropleiding zal verlopen, vermits heel wat studenten wellicht in het buitenland aan hun masterproef zullen werken.

Enkel een masterdiploma verschaft volgens de wettelijke voorzieningen toegang tot het master na masterprogramma. Volgens het zelfevaluatie rapport komen hiervoor alle masters aan bod 'waarvoor de master na master in Gerontological Sciences een meerwaarde kan bieden'. De commissie vindt dit een wat vage invulling en vraagt een diepgaandere reflectie hierover. De commissie adviseert meer zorg te besteden aan het omgaan met verschillen in academische achtergrond bij de instromende studenten. De commissie vraagt de opleiding een verantwoorde procedure te ontwikkelen voor de selectie van kandidaatstudenten, op basis van hun vooropleiding. Taalvaardigheid in het Engels moet daarbij een belangrijk aandachtspunt worden. Idealiter wordt er ook een Engelstalig schakelprogramma uitgewerkt. De commissie verwacht dat de opleiding sterk aan promotie doet, zich internationaal kenbaar maakt en internationale gerontologische organisaties op de hoogte brengt.

Gegeven de positieve beoordelingen van alle facetten en de daar aangehaalde motiveringen en bedenkingen, wordt het onderwerp Programma van de master na master in Gerontological Sciences positief beoordeeld. De commissie wenst te benadrukken dat deze

beoordeling deels op basis van de plannen van de opleiding (en van het door haar daarin gestelde vertrouwen) gebeurd is.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Programma.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Programma als **voldoende**

Inzet personeel

Facet 3.1. Eisen professionele/academische gerichtheid

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.2. Kwantiteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet niet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 3.3. Kwaliteit personeel

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 3.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 3: inzet personeel:

Op basis van de ingekeken cursussen, het lesmateriaal en de publicatielijsten van de docenten heeft de commissie vastgesteld dat de Nederlandstalige master een coherente staf kent met competente en zeer gemotiveerde personeelsleden inzake onderwijs. De commissie waardeert de aanwezigheid van verschillende specialisaties bij het personeel van de masteropleiding. Inzake onderzoekdeskundigheid ontwaart zij wel een significante diversiteit in de kwaliteit van de docenten, en dit in termen van ervaring, know-how, diepgang en publicaties. De internationale contacten van het personeel acht de commissie nog niet substantieel genoeg. Het programma van de master na master in Gerontological Sciences zal grotendeels door dezelfde staf als die van de Nederlandstalige master gedoceerd worden. De commissie oordeelt derhalve positief over de kwaliteit van de staf en de gestelde eisen t.a.v. de professionele en academische gerichtheid. Zij meent wel dat het niet vanzelfsprekend is dat elke docent zondermeer goed in het Engels doceert, en vindt het van belang een goede voorbereiding op die onderwijstaak te organiseren.

De commissie acht het zeer problematisch dat het programma van de master na master opleiding met de bestaande bezetting zal ingevuld worden. Zij verwacht dat dit de kwetsbaarheid van de staf extra aan het licht zal brengen. In haar ogen staat de vakgroep Gerontologie op dit moment kwantitatief niet sterk genoeg om, naast de opleiding van master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie, ook de master na master in Gerontological Sciences op zich te nemen.

De opleiding heeft op het facet kwantiteit van het personeel onvoldoende gescoord. De commissie wil hier vooral een signaal (als aansporing) mee afgeven. Zij meent evenwel dat, als de opleidingsverantwoordelijken de door de commissie geuite bezorgdheden ter harte nemen, de master na master opleiding zeker haalbaar blijft. Ook heeft de commissie rekening willen houden met de vroege fase waarin de opleiding verkeert. Daarom wordt alles afwegend het onderwerp Inzet van personeel van master na master in Gerontological Sciences als positief beoordeeld.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich – mede na kennisname van het toelichtend schrijven van de VUB d.d. 19 januari 2010 - aan bij de motivering en afweging van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Inzet personeel.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Inzet personeel als **voldoende**.

5.3 Voorzieningen

Facet 4.1. Materiële voorzieningen

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 4.2. Studiebegeleiding

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 4.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 4: voorzieningen:

De commissie heeft een bezoek gebracht aan de infrastructuur die voor de studenten voorhanden is. De opleiding vindt hoofdzakelijk plaats op de campus Jette van de Vrije Universiteit Brussel. De op de campus gelegen bibliotheek bevat een boeken- en tijdschriftenbestand dat aangesloten is op het VUBIS-systeem voor opzoekingen. Zowel voor tijdschriften als boeken wordt een openkast systeem gehanteerd. Tijdschriften staan steeds meer elektronisch ter beschikking ter vervanging van de 'fysieke' aanwezigheid. De bibliotheken van de Vrije Universiteit Brussel geven toegang tot ongeveer 14.000 tijdschriften in elektronische vorm. Sommige didactische ruimten en dienstverlenende eenheden beantwoorden niet meer ten volle aan de hedendaagse normen. De opleiding is zich hiervan bewust en is daarom begonnen met de planning – en deels ook al uitvoering – van een nieuw Geïntegreerd Begeleidingslandschap. Dit GBL wordt beschouwd als een modernisering (en centralisering) van het huidige Centrum voor Studie en Begeleiding. Opzet is om bibliotheek, computerklassen, laboratoria en onderwijsdiensten tot één geheel te integreren. De commissie neemt kennis van deze aangekondigde vernieuwingen, in de hoop dat ze de enigszins gedateerde materiële voorzieningen een nieuw elan kunnen geven.

Voor de opvang en ondersteuning van aspirant-studenten en beginnende studenten wordt ingestaan door studiebegeleiders. De faculteit Geneeskunde en Farmacie kent ook een studietrajectbegeleider, die studenten oriëntatie geeft bij het uitstippelen van hun

studietraject. Hij behandelt dossiers individueel en zal alle studenten rechtstreeks aanspreken. Een Centrum voor Studie en Begeleiding (CSB) geeft studenten toegang tot volledige cursusdocumentatie en ander door de docenten ter beschikking gesteld materiaal, alsook computers met internettoegang, een omvangrijke videoverzameling en een groeiende verzameling referentiewerken op cd-rom.

De commissie stelt zich de vraag of voor de studenten van de master na master in Gerontological Sciences vergeleken met de Nederlandstalige master toch niet meer differentiëring aangewezen is: het gaat om een ander type opleiding (dagonderwijs, zonder werkstudenten) met hoofdzakelijk buitenlandse studenten.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Voorzieningen.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Voorzieningen als **voldoende**.

5.4 Interne kwaliteitszorg

Facet 5.1. Evaluatie resultaten

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.2. Maatregelen tot verbetering

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 5.3. Betrekken van medewerkers, studenten, alumni en beroepenveld

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 5.3 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 5: interne kwaliteitszorg:

Vanuit de centrale academische Commissie Kwaliteitszorg wordt aan de Vrije Universiteit Brussel permanent gewaakt over de kwaliteit van het onderwijs. De kwaliteit van de opleiding Gerontologie wordt mede bewaakt door opname in het bestaande systeem van kwaliteitszorg, en via de instrumenten en organen op het niveau van de faculteit en van de opleiding. De commissie staat positief tegenover de uitwerking van de geschetste systemen van kwaliteitszorg. Wel heeft ze vastgesteld dat de door de centrale VUB-diensten in 2007 georganiseerde elektronische alumnibevraging te weinig respons opleverde voor de Nederlandstalige master. In de aanloop naar de zelfevaluatie hield deze opleiding zelf een enquête bij de oud-studenten van de laatste tien jaar en de huidige studenten. De resultaten hiervan werden geïntegreerd in het zelfevaluatierapport. De Onderwijs-evaluatie van het masterprogramma scoort, zowel wat hoorcolleges, studiemateriaal, werkvormen als examens betreft, 'goed' tot 'zeer goed'.

De commissie heeft vastgesteld dat het personeel en de studenten van de Nederlands-talige master goed bij de interne kwaliteitszorg betrokken zijn. Het academisch personeel van de opleiding is zeer gemotiveerd en voelt zich nauw betrokken bij het programma. Een aantal oud-studenten is ook tot het personeel toegetreden (of zal dit doen). Studenten zijn vertegenwoordigd in de Onderwijscommissie Gerontologie. De contacten met het beroepenveld, heeft de commissie vastgesteld, verlopen eerder volgens informele kanalen. Het is aangewezen om deze afstemming meer structureel te maken.

Voor de master na master in Gerontological Sciences geeft de commissie een gelijkwaardig (positief) oordeel op de betrokken facetten. Zij meent immers dat de interne kwaliteitszorg in het verleden naar behoren werkte, en heeft er alle vertrouwen in dat dit in de toekomst zo blijft.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Interne kwaliteitszorg.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Interne kwaliteitszorg als **voldoende**.

5.5 Resultaten

Facet 6.1. Gerealiseerd niveau

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.1 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Facet 6.2. Onderwijsrendement

De NVAO sluit zich aan bij de bevindingen en de overwegingen van de visitatiecommissie zoals aangegeven bij de bespreking van facet 6.2 in het visitatierapport.

De NVAO oordeelt dat de opleiding voor dit facet voldoet aan de benodigde basiskwaliteit.

Samenvattend oordeel, weging van de facetten en motivering van het samenvattend oordeel over onderwerp 6: resultaten:

Over de kwaliteit van de masterproef en het niveau van de examens kunnen er uiteraard nog geen uitspraken gedaan worden. De commissie verwijst naar haar reeds meermaals aangehaalde vertrouwen in de opleiding. Een zorgpunt van de commissie blijft evenwel dat de inrichters nog grotendeels in het ongewisse lijken over het soort beroepsuitoefening dat de opleiding beoogt. Zij vraagt dan ook dat het gewenste profiel van de instroom meer geconcretiseerd wordt. De opleiding sluit goed aan bij een zeer prangende maatschappelijke behoefte. Binnen korte termijn mag men een grote 'boom' van ouderen in de meeste ontwikkelingslanden verwachten. Precies in dit soort landen is er een ernstig deficit aan kennis en expertise over ouderenproblematiek. De commissie is er dan ook van overtuigd dat de opleiding binnen deze mondiale context een betekenisvolle plaats kan innemen. Daarvoor is extern wel meer internationale promotie en profilering gewenst, en op intern vlak meer expertiseontwikkeling.

Vermits de master na master in Gerontological Sciences nog voor de eerste maal ingericht moet worden kan evaluatie van dit facet slechts onder voorbehoud gebeuren. De opleidingsverantwoordelijken hebben zelf geen streefcijfers naar voren geschoven. Om redenen van praktische aard (cf. verblijfsvergunningen) mag men wel aannemen dat

studieduurverlenging zeer moeilijk ligt. Zich baserend op slaagcijfers uit het verleden van de Nederlandstalige master, en het vertrouwen dat de commissie in de opleiding stelt, heeft zij besloten de opleiding een gelijkwaardige (voldoende) score voor de betrokken facetten toe te kennen.

Overwegingen NVAO:

De NVAO sluit zich aan bij de motivering van de visitatiecommissie voor de score 'voldoende' voor het onderwerp Resultaten.

Conclusie NVAO:

De NVAO beoordeelt het onderwerp Resultaten als **voldoende**.

6 Oordelen visitatiecommissie

De onderstaande tabel geeft per onderwerp en per facet het oordeel van de visitatiecommissie uit hoofdstuk 5 weer.

Onderwerp	oordeel	facet	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende	1.1 niveau en oriëntatie	Voldoende
		1.2 domeinspecifiek referentiekader	Voldoende
2 Programma	Voldoende	2.1 eisen gerichtheid	Goed
		2.2 relatie doelstellingen - programma	Voldoende
		2.3 samenhang programma	Goed
		2.4 studielast	Voldoende
		2.5 toelatingsvoorwaarden	Voldoende
		2.6 studieomvang	ok
		2.7 afstemming tussen vormgeving en inhoud	Voldoende
		2.8 beoordeling en toetsing	Goed
		2.9 masterproef	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende	3.1 eisen gerichtheid	Voldoende
		3.2 kwantiteit	Onvoldoende
		3.3 kwaliteit	Goed
4 Voorzieningen	Voldoende	4.1 materiële voorzieningen	Voldoende
		4.2 studiebegeleiding	Goed
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende	5.1 evaluatie resultaten	Goed
		5.2 maatregelen tot verbetering	Voldoende
		5.3 betrokkenheid	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende	6.1 gerealiseerd niveau	Voldoende
		6.2 onderwijsrendement	Voldoende

Eindoordeel van de visitatiecommissie: positief.

7 Oordelen NVAO

De onderstaande tabel geeft per onderwerp het oordeel van de NVAO weer.

Onderwerp	oordeel
1 Doelstellingen	Voldoende
2 Programma	Voldoende
3 Inzet personeel	Voldoende
4 Voorzieningen	Voldoende
5 Interne kwaliteitszorg	Voldoende
6 Resultaten	Voldoende

Eindoordeel van de NVAO: positief.

8 Opmerkingen en bezwaren van instelling

Conform de bepalingen vermeld in de handleiding accreditatie kan een instelling opmerkingen en bezwaren formuleren op het ontwerp van accreditatierapport.

De instelling heeft geen opmerkingen en/of bezwaren geformuleerd op het ontwerp van accreditatierapport.

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Het accreditatierapport is tot stand gekomen op basis van een externe beoordeling van de opleiding master na master in Gerontological Sciences van de Vrije Universiteit Brussel uitgevoerd door de VLIR.

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie (NVAO)

Parkstraat 28

Postbus 85498 | 2508 CD DEN HAAG

T 31 70 312 23 30

F 31 70 312 23 01

E info@nvaio.net

W www.nvaio.net

Aanvraagnummer # 3730

De accreditatie geldt vanaf de aanvang van het academiejaar 2010-2011 tot het einde van academiejaar 2017-2018.

Bijlage 1

Vrije Universiteit Brussel
Prof. dr. P. de Knop, Rector
Pleinlaan 2
B-1050 BRUSSEL
België

Mijnheer de rector,

<p>datum 10 december 2009</p> <p>onderwerp Accreditatieaanvraag Master of Gerontological Sciences (master na master) Vrije Universiteit Brussel (# 3730)</p> <p>uw kenmerk VUB/DOZ/FG/09.0570</p> <p>ons kenmerk NVAO/ 20097429/SL</p> <p>bijlagen</p>	<p>Op 27 augustus 2009 heeft de NVAO uw accreditatieaanvraag ontvangen voor de opleiding: Master of Gerontological Sciences (master na master) (# 3730).</p> <p>De accreditatieaanvraag is door de NVAO ontvankelijk verklaard op 10 september 2009.</p> <p>Inmiddels is de inhoudelijke analyse afgerond waarin onder meer is nagegaan of het visitatierapport regelmatig en volledig is. Daarbij heeft de NVAO vastgesteld dat de visitatiecommissie meerdere kanttekeningen plaatst bij een aantal onderwerpen en facetten. De NVAO is de mening toegedaan de aanvraag niet verder te kunnen behandelen alvorens op een aantal aspecten aanvullende informatie en/of een nadere toelichting door u is verstrekt.</p> <p>Deze kanttekeningen betreffen:</p> <ul style="list-style-type: none">- de commissie vindt het aangewezen het gespecialiseerde niveau van de master na masteropleiding verder te expliciteren in de opleidingsdoelstellingen. Die laatste vindt ze vaag geformuleerd. De beoogde internationale dimensie van de opleiding komt nauwelijks ter sprake in de eindtermen. Kunt u ons een nadere uitwerking van de internationale dimensie van de opleiding in het licht van verdere explicitering van opleidingsdoelstellingen van deze masteropleiding bezorgen?;- de commissie stelt dat meer zorg besteed moet worden aan het omgaan met de verschillen in academische achtergrond bij de instromende studenten. De commissie vraagt de opleiding een verantwoorde procedure te ontwikkelen voor de selectie van kandidaatstudenten, op basis van hun vooropleiding. Kunt u ons een nadere uitwerking bezorgen van uw beleid ten aanzien van de studenten die zullen instromen? Dit betreft met name de door u te volgen procedure en te hanteren selectiecriteria;- in de ogen van de commissie staat de vakgroep Gerontologie op dit moment kwantitatief niet sterk genoeg om, naast de opleiding van master in Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie, ook de master na master in Gerontological Sciences op zich te nemen. De commissie wenst, in dit licht, ook te signaleren dat ze niet helemaal overtuigd is dat de Engelstalige master na master wel door de hele staf gedragen wordt. Kunt u ons een nadere toelichting bezorgen op de in te zetten academische staf in kwantitatief en kwalitatief opzicht?;- volgens onze informatie wordt de opleiding dit jaar niet georganiseerd. Kunt u ons in dat verband informeren over uw plannen voor het academiejaar 2010 – 2011?
--	--

<p>Inlichtingen Mitjam Woutersen +3170 312 23 10 m.woutersen@nvaO.net</p>	<p>Parkstraat 28 2514 JK Postbus 85498 2508 CD Den Haag P.O. Box 85498 2508 CD The Hague The Netherlands T + 31 (0)70 312 2300 F + 31 (0)70 312 2301 info@nvaO.net www.nvaO.net</p>
---	---

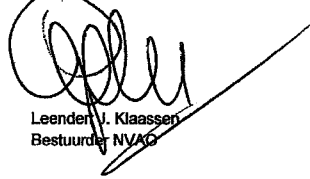
nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

pagina 2 van 2 Antwoord op deze vraagpunten beschouwt de NVAO als schriftelijke aanvullende inlichtingen, toelichtingen en zienswijzen in de zin van art. 58bis, §3, eerste lid, van het Structuurdecreet.

Met eventuele vragen kunt u terecht bij mevrouw Mirjam Woutersen, beleidsmedewerker. U kunt haar bereiken op nummer +3170312 23 10 of per e-mail m.woutersen@nvaio.net.

Met hoogachting,

Leender J. Klaassen
Bestuurder NVAO

cc. VLIR/Visitatiecommissie Medisch-Sociale wetenschappen en Gerontologie

nederlands- vlaamse accreditatie organisatie

Bijlage 2